

Tiedosta tekoihin – parempia päätöksiä Suomelle

7.5.2019 Harri Laihonen, Tutkimusjohtaja, FT, KTM

2 perusviestiä

Tietojohtaminen ei ole irrallinen harjoitus!

Taloudellisuus (Economy)

Tehokkuus (Efficient)

Vaikuttavuus (Effective)

Tasa-arvo (Equality)

Sinä olet tietojohdaja!

Ajattelumalli

- Tukifunktio
- Tiedon tuotanto
- Asiantuntijat

Ajattelumalli

- Sisäistetty strategia
- Tiedon hyödyntäminen
- Jokainen on tietojohdaja

Tietojohtaminen

TIETOJOHTAMINEN

- on tietoyhteiskunta-aikakauden johtamisparadigma
- on erikoistunut tietoon liittyviin johtamiskysymyksiin
- tarjoaa ajattelumalleja ja työkaluja tietonäkökulman haltuunottoon organisaatioissa.

- Miten tiedosta luodaan arvoa liiketoimintaprosesseissa?
- Miten tietoa (tietoprosesseja) johdetaan organisaatiossa; miten organisaatiota johdetaan tiedon avulla?
- Millaisilla välineillä johtamista tuetaan, miten välineitä hyödynnetään?

Tieto

Arvo

**RQ1: Miten tiedosta luodaan arvoa?
(yhdessä sidosryhmien kanssa)**

RQ2: Kuka johtaa, mitä ja miten?

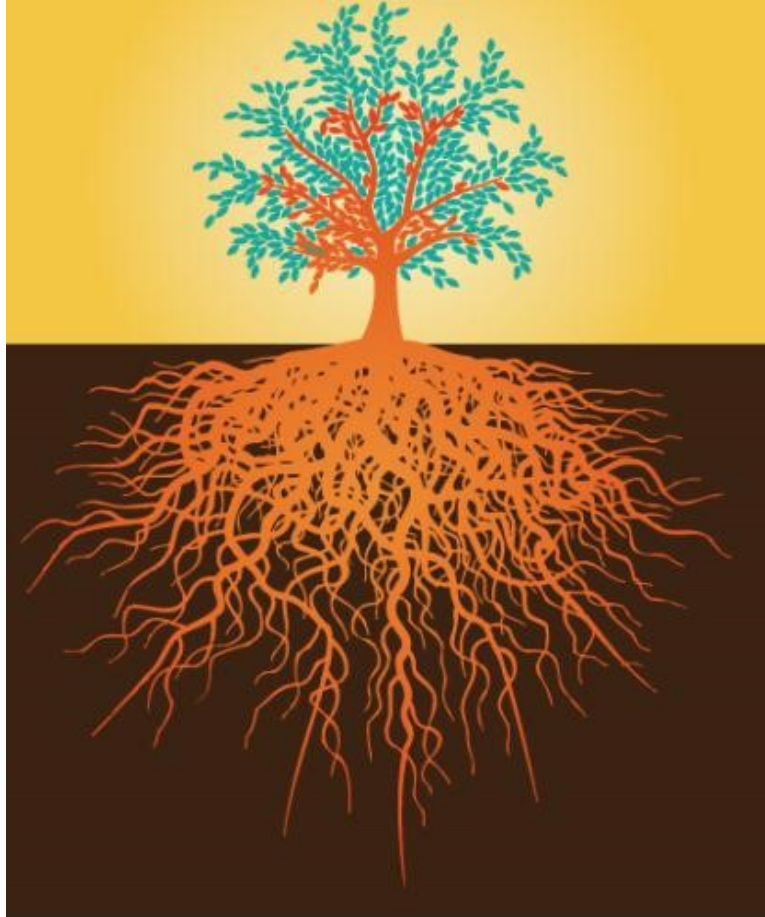
**RQ3: Miten yhteiskunnalliset arvot kehittyvät ja
muuttavat tapaamme tulkita informaatiota?**

Tietojohtamisen roolia julkishallinnossa

- 1) tehostaa päätöksentekoa julkispalveluissa,
- 2) tukea kansalaisten osallistumista julkiseen päätöksentekoon,
- 3) rakentaa yhteiskunnallista kyvykkyyttä,
- 4) kehittää osaavaa ja kilpailukykyistä työvoimaa.

”Yhdessä ne rakentavat yhteiskunnan aineetonta pääomaa, joka auttaa tehostamaan julkista ja yksityistä päätöksentekoa sekä tilanteen käsittelyä.”

Aineeton pääoma

Suhdepääoma

- suhteet asiakkaisiin
- suhteet muihin sidosryhmiin
- maine
- brändit
- yhteistyösopimukset

Rakennepääoma

- arvot ja kulttuuri
- työilmapiiri
- prosessit ja järjestelmät
- dokumentoitu tieto
- immateriaalioikeudet

Inhimillinen pääoma

- osaaminen
- henkilöominaisuudet
- asenne
- hiljainen tieto
- koulutustaso
- kokemustausta
- henkilökohtaiset verkostot

Esimerkki: Lainaa analyttikko päiväksi

”Lainaa analyttikko päiväksi”

Data- ja analyttikkaosaajien verkoston työpajassa 24.10.2018 ideoitiin keinoja analyttikkaosaamisen jakamiseen kehittämällä ”Lainaa analyttikko päiväksi” -konseptia.

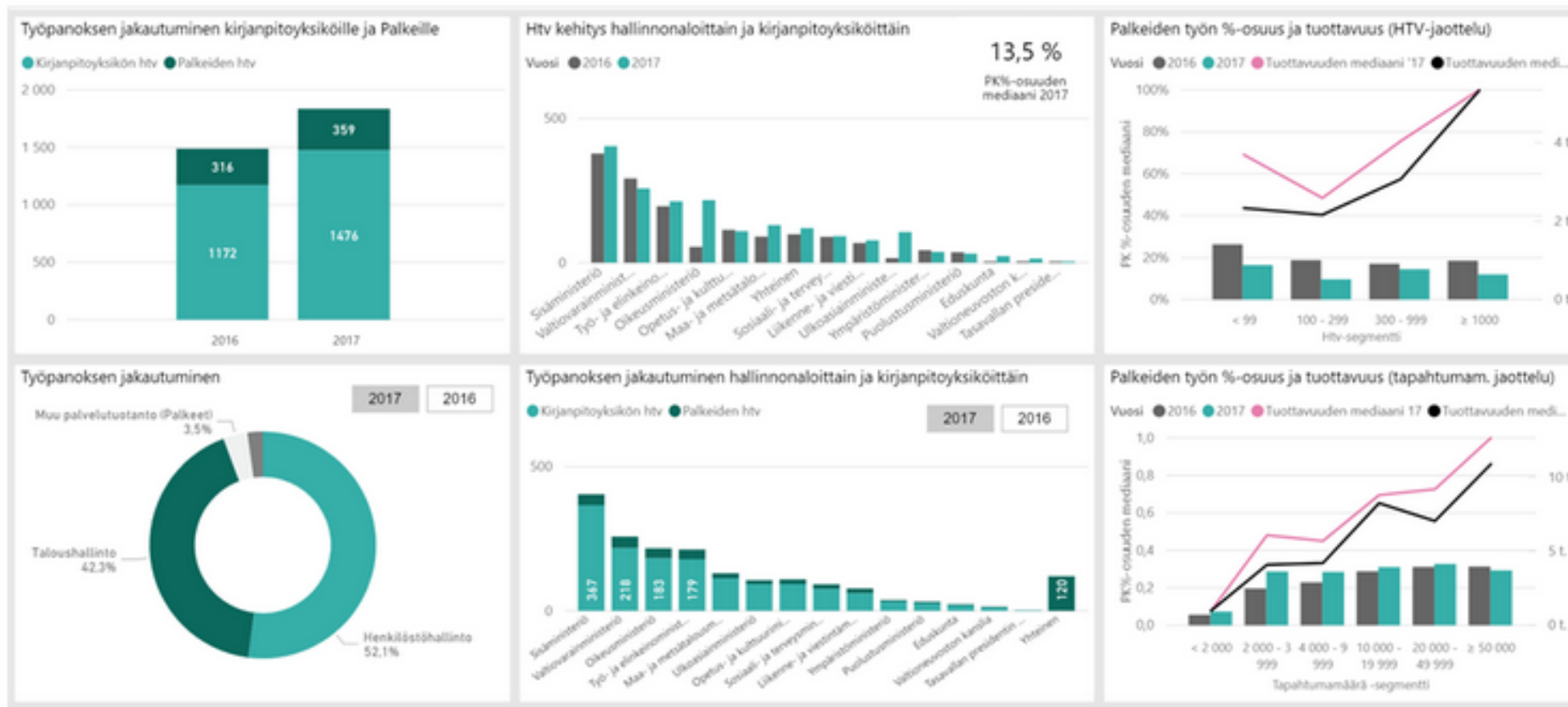
Jo nykyisellään virastoista löytyy laaja kattaus erilaista osaamista, kuten vaikkapa koodaustaitoja, datan visualisointia, tekstianalyttikkaa tai paikkatiedon hyödyntämistä. Jollain on hallussa R, toisella STATA ja SAS. Toisessa virastossa on jo pitkään ollut käytössä Qlik tai PowerBI, kun toiset ottavat niiden kanssa vasta ensimmäisiä askelia. Analyttikkaosaamista löytyy siis jo runsaasti, mutta aina sitä ei ole tarjolla siellä, missä sitä kipeästi tarvittaisiin.

Työpajassa osallistujien suhtautuminen analyttikkaosaamisen jakamiseen oli varsin positiivista, ja rakentavia ideoita saatiin paljon, joten konseptia kannattaa lähteä kehittämään post it -lapuilta käytännön kokeiluiksi.

Liiketoimintatiedon hallinta

Esimerkki: Talous- ja henkilöstöhallinnon tuottavuusseurannann Power BI -työkalu

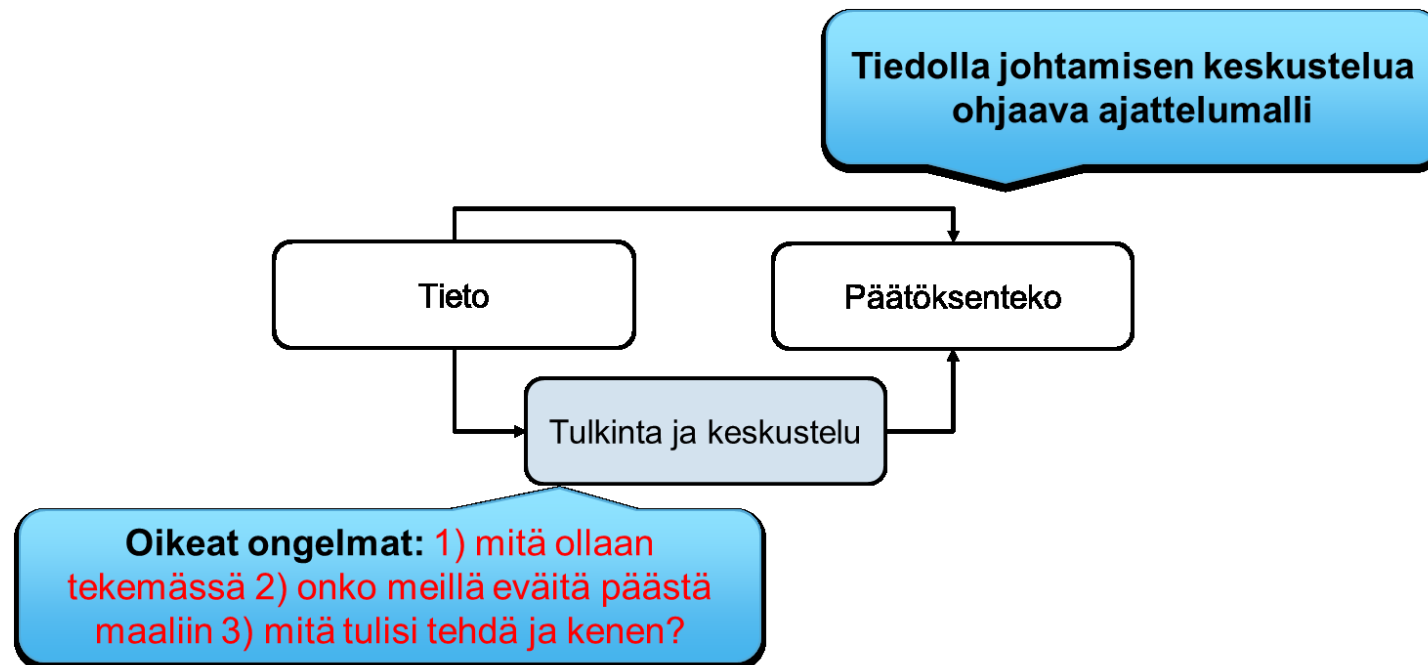
Erilaisia rooleja – yhteinen tehtävä

- Tietohallinnon väki pitää infran pystyssä.
- Analyttikot tuottavat analyysiä ja raporttia (esim. HR; Talous; Asiakkuus).
- Tiedon käyttäjät määrittelevät tietotarpeet ja tekevät valintoja.

Tietojohtamisen todellinen haaste

- Kaikilla eri tulkinta – ei yhteistä tilannekuvaa
- Kaikilla eri kysymykset – vastauksena eri ”tieto”
- Kaikilla eri vastaukset – seurauksena eri toimenpiteet

Tietojohtamisen todellinen haaste

Ratkaisuesitys

- Keskustellaan tulkinnoista ja luodaan yhteistä tilannekuvaa.
- Kuunnellaan ja opitaan.
- Tehdään yhdessä.

Yhteisen keskustelun edellytyksenä on yhteinen tieto.

Yhteenveto

- Tietojohtaminen alkaa perustehtävästä. Mitä aineetonta pääomaa ja päätöksentekoinformaatiota tämän tehtävän suorittaminen edellyttää?
- Kun tiedetään mitä pitäisi tehdä, on aika kysyä tehdäänkö ja syntyykö näitä asioita (vaikuttavuus) ja tehdäänkö niitä oikein (tehokkuus)?
- Analyysiä tulee seurata toiminta.